

Úvodní projev prezidenta SP ČR Jaroslava Míla

Vážený pane předsedo vlády, vážení členové vlády, Poslanecké sněmovny a Senátu parlamentu ČR, Evropského parlamentu, vážení hosté, dámy a pánové

Děkuji, že jste přijali naše pozvání a vítám vás na sněmu Svazu průmyslu a dopravy.

Sněm je již tradičně nejdůležitějším setkáním představitelů podnikové sféry - zaměstnavatelů, manažerů i podnikatelů. Tedy těch, kteří v této zemi vytvářejí hodnoty a dávají lidem práci.

Význam podnikatelské platformy, která se zde schází, lze dokumentovat jedním číslem, a to 1,2 milionu zaměstnanců v podnicích sdružených ve svazu a jeho partnerských organizacích.

Svaz tuto skupinu zaměstnavatelů zastupuje nejen na domácí scéně, například v Radě hospodářské a sociální dohody, ale i v zahraničí, kde je členem nejvýznamnějších evropských i mezinárodních organizací.

Požadavky na novou politickou reprezentaci

Na předchozích sněmech jsme se snažili prezentovat náš pohled na podmínky podnikání v České republice a aktuální vývoj české ekonomiky. Pro tento účel jsme vždy hodnotili změny posledního roku, jednotlivé kroky politické reprezentace a jejich dopad na podnikatelské prostředí. Letos jsme nicméně připravili jiný scénář – místo odečtu činnosti vlády, která již neexistuje, chceme tento sněm věnovat diskusi o budoucím vývoji ekonomiky a s tím spojených úkolech pro novou politickou reprezentaci. Stejně jako v minulých letech ovšem chceme Vám – členům Svazu průmyslu a dopravy a hostům z podnikatelské sféry - umožnit, abyste v rámci diskuse sdělili čelným představitelům vlády a lídrům parlamentních politických stran Vaše názory a požadavky.

Úkoly a cíle hospodářské politiky

Svaz již formuloval své požadavky ohledně hospodářské politiky nové vlády. Ty prošly širokou diskusí v rámci členské základny a byly zveřejněny už začátkem srpna. Na tomto místě bych chtěl nyní zdůraznit, že jde o úkoly a strategické cíle hospodářské politiky, k jejichž řešení musí naše země přistoupit bez ohledu na složitou

politickou situaci danou výsledkem voleb. Některé jsou dlouhodobé, ale jiné nesnesou odklad a musí je začít řešit i tato vláda, byť deklarovala, že bude směřovat k předčasným volbám.

Co trápí podnikatele a zaměstnavatele

Musíme neustále a opakovaně připomínat, že nejsme spokojeni s výkonem státní správy, nefunkčním trhem práce, komplikovanou daňovou soustavou. Vadí nám nepřehledná a stále složitější legislativa a jsme zklamaní z toho, jak Česká republika propadá v čerpání peněz z evropských fondů.

Tento výčet by mohl ještě dlouho pokračovat, ale na tomto místě zmíním už jen rostoucí deficit státních financí. Jen pro ilustraci:

deficit roku 1998 byl necelých 25 miliard korun. Dnes je částka téměř 39 miliard vyčleněna jen na splácení úroků pokrývajících dluh vlády.

A po pouhých dvou letech v EU jsme v situaci, že jak letošní tak ani rozpočet roku 2007 nesplní konvergenční kritéria Evropské unie.

Co je ale horší, jde o rozpočet, který ve své struktuře motivuje obyvatele této země k tomu, aby žili na podpoře, a zároveň vysokým zdaněním a odvody trestá ty, kteří jsou aktivní. Znepokojivý je i

způsob, jakým by se měl deficit odhadovaný až na 130 miliard korun snížit – nikoli omezením populistických předvolebních dávek, ale seškrtáním peněz na výzkum a vývoj, na programy spolufinancované EU nebo na výstavbu dopravní infrastruktury.

Strategické cíle - zásadní výzvy

Nově ustavená vláda je - jak vyplývá z jejích dosavadních prohlášení – připravená začít pracovat na změnách, které by mohly postupně zlepšit podnikatelské prostředí. Na řešení čekají zásadní výzvy, ať už jde o důchodovou nebo zdravotní reformu, či tolik potřebné změny pro zlepšení vymahatelnosti práva. Toho nelze dosáhnout bez reformy soudnictví, odpolitizování činnosti státních zastupitelství nebo kroků, jež povedou ke zvýšení důvěryhodnosti policie. Jsou tady však i další strategické cíle, bez nichž se konkurenceschopnost české republiky nezvýší.

Potřebujeme funkční státní správu

Protože premiér vymezil období činnosti vlády na jeden rok, zmíním se o tom, co by on a vláda měly řešit především. Za nutný předpoklad,

aby se dokázala vypořádat s jakýmkoli úkolem včetně těch, které jsme definovali jako naléhavé, bych označil to, čemu říkám debyrokratizace státní správy. Podporu podnikání a snížení byrokracie slibovaly všechny rozhodující politické strany. Přesto tady máme drahý a neefektivní stát a úřady, které svým výkonem a nízkou kvalitou svojí činnosti svazují vládě ruce. Ta tak neustále řeší operativní problémy místo soustředění se na strategické priority domácí a zahraniční politiky.

Ani tato ani žádná jiná vláda nevystačí pouze s dobrými úmysly. Předpokladem pro uskutečnění jakékoli vize je fungující státní správa. Podle nedávno zpracované analýzy mapující efektivitu české státní správy je na některých úřadech více jak 50% přezaměstnanost a některé jsou zcela zbytečné.

Není třeba dodávat, že důsledky takového stavu pocítujeme všichni a to prostřednictvím neúnosné míry regulace, byrokratických požadavků a nekvalitních zákonů.

Naléhavý úkol: snížení daní

I když je tady řada úkolů, jejichž řešení nesnese odklad, tím prvním je zjednodušení daňové soustavy a snížení daňové zátěže občanů a firem. Zavedení maximálně dvou daňových pásem pro přímé i nepřímé daně, občany a firmy je tou nejlepší cestou k omezení šedé ekonomiky a zvýšení výběru daní. Dnešní nepřehledná a nákladná daňová soustava vede k nárůstu daňových úniků, růstu daňové kriminality a odchodu desítek firem do daňových rájů.

Vedlejší náklady práce

Dalším opatřením, které by vláda měla prosadit, je změna systému sociálních podpor, a s tím související snížení vedlejších nákladů práce. Mnozí zaměstnanci si ani neuvědomují, kolik za ně musí zaměstnavatel odvádět nad rámec jejich čisté mzdy. Přitom daně a pojištění odváděné zaměstnavatelem za zaměstnance zvyšuje mzdové náklady téměř o polovinu (až o 47,5 procenta).

Prvním krokem by měla být legislativní úprava, jež zajistí, že zaměstnanci na své výplatní pásce vždy najdou i částku, kterou za něj odvádí zaměstnavatel na zdravotní a sociální pojištění, a budou tak

mít přesnou informaci o celkových nákladech spojených s výplatou jejich mzdy.

Vedlejší náklady práce v ČR výrazně zvyšují odvody na sociální a zdravotní pojištění, které patří k nejvyšším v Evropě a v rámci zemí EU jsou dokonce čtvrté nejvyšší. Český zaměstnavatel tak pro zaměstnance, jemuž chce zajistit čistý příjem ve výši 50 tisíc korun, potřebuje přes 106 tisíc korun, což je o 23810 korun více než například na Slovensku.

Odvody na pojištění přitom nejsou efektivně využívány. Část z nich – například vloni devět miliard korun z nemocenské – předchozí vláda využila k záplatování děravého státního rozpočtu. Výsledek takové praxe je zjevný: přes nejvyšší odvody do sociálního a zdravotního pojištění máme jedny z nejnižších penzí a nedostatek peněz ve zdravotnictví.

Poslední události kolem zákona o nemocenském pojištění ostatně ukazují, jak velká může být politická nekompetentnost. Přes sliby a platný zákon, který měl způsob odvodů na nemocenskou od příštího roku změnit, rozhodla vláda pana Paroubka na svém posledním zasedání, že si refundacemi nemocenské stáhne ještě víc peněz.

Navrhla další změnu zákona tak, aby zaměstnavatelé platili nemocenskou v dosavadní výši a ještě ji svým zaměstnancům v prvních 14 dnech propláceli.

Zákony, které je třeba změnit

Troufám si říci, že proplácení nemocenské povede v řadě případů k narušení vztahů mezi zaměstnavateli a zaměstnanci. Současný systém sociálních dávek navíc nemotivuje lidi k hledání práce. Nově přijaté zákony z oblasti pracovněprávních vztahů situaci dále zhorší. Minulá vláda je proválcovala sněmovnou, aniž by se zabývala jejich dopady na zaměstnavatele a zaměstnance, kterých se bezprostředně týkají. Přestože mají platit už od ledna, dodnes k nim chybí prováděcí vyhlášky a o výklad těchto zákonů se přou i odborníci, kteří se danou problematikou dlouhodobě zabývají. Kvalita takových norem se projeví až v praxi podobně jako u nyní tolik kritizovaného silničního zákona.

K čemu jsou zákony, které povedou k nárůstu pracovněprávních sporů a které vyvolávají u zaměstnavatelů obavy z vytváření nových pracovních míst? Právě růst zaměstnanosti je přitom tou nejlepší

cestou k sociálním jistotám a prosperitě pro všechny, nejen pro vybrané. Rozvoj naší země musí stát na aktivních a ke společenskému uplatnění motivovaných lidech. Legislativa platná od prvního ledna 2007 je s tímto cílem v přímém rozporu. Proto je potřebné odsunout účinnost těchto nekvalitních a populistických zákonů minimálně o dva roky.

Čerpání evropských fondů

Minulá vláda nás neustále přesvědčovala, že Česká republika bude čerpat stovky miliard prostřednictvím operačních programů financovaných ze strukturálních fondů EU. Realita je ovšem taková, že ČR bude během 2-3 let čistým plátcem do unijního rozpočtu a to i přes to, že nedosahujeme ani 75% životní úrovně průměru EU. Na základě dosavadního průběhu čerpání je přitom evidentní, že jsme zpracování a realizaci projektů, které zajišťují přísun peněz z Bruselu, nezvládli. Do poloviny července tohoto roku jsme získali jen 5,3 miliardy korun, což je pouhých 14 procent alokované částky. Z nově přistoupivších zemí měl letos na jaře nižší čerpání jen Kypr. Nová vláda musí najít sílu k obhájení a prosazení zásadní změny – zúžení

priorit, na které se budou čerpat peníze. Další projekty může financovat ČR sama a bez nákladné asistence Bruselu.

Za zásadní prioritu považujeme rozvoj dopravní infrastruktury.

Zanedbanost dálniční sítě, silnic 1. třídy, ale i 2. a 3. třídy, které vláda převedla do správy krajů, je evidentní. Obhájit finance na jejich rozvoj, stejně tak na rozvoj železniční, lodní a letecké dopravy, by neměl být při troše zájmu problém. Dalšími dvěma projekty by v souladu s prioritami Svazu měly být investice do životního prostředí a do výzkumu, vývoje a vzdělávání.

Vláda má přitom před sebou ještě jeden úkol související se schopností obhájit naše zájmy v zahraničí. Je nezbytné připravit Národní alokační plán na roky 2008-2012 tak, aby byly pokryty potřeby jednotlivých průmyslových oborů včetně jejich rozvoje.

Dámy a pánové,

minulá vláda často argumentovala tím, že zemi dovedla k prosperitě. Je dobré připomenout, že to nebyla tato vláda a nebude to ani žádná jiná, která by vytvářela hodnoty. K růstu ekonomických ukazatelů českého hospodářství přispěly především české podniky a jejich

zaměstnanci. Naše požadavky nejsou motivovány snahou získat výhody pro jednu zájmovou skupinu, skupinu zaměstnavatelů. Jsme přesvědčení, že zlepšení podmínek podnikání, tak jak je v posledních letech prosazujeme, prospěje rozvoji celé společnosti.

Děkuji za pozornost